

ЦИЈЕНА:

За Прву Гору на годину 8 круна, на по године 4 круне.
За Аустро-Угарску, Босну и Херцеговину на годину 12 круна по године 6 круна.
За све остале земље годишње 20 франака у злату, на по године 10 франака у злату.

Претплата се прима само у год. и полугодишњим роковима.
Поједиња број 20 хелера.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ

Претплата се шаље поштом саомошћом, само и непосредно администрацији „Гласа Црногорца“ на Цетинје, а коме је наручије, г. Перу Римада новићу, К. Ц. агиту у Котор.
Дошле се шаљу Уредништву. Рукописи се не враћају.

За огласе плаћа се: за сваку ријеч или за број од пет цифара по 4 хелера за први пут, а за сваки даљи пут по 2 хелера.

Власник: Државна Штампарија

Излази суботом

Главни уредник: Милош Живковић

СЛУЖБЕНИ ДИО.

М П

НИКОЛА ПРВИ

по милости Божјој

Књаз и Господар Црне Горе

Дајемо на знање и објављујемо:

Да смо на приједлог Нашег Министарског Савета, по саслушању Нашег Државног Савета, а у смислу тачке II. члана 221. Устава

Ријешили наредити и наређујемо:

ЗАКОН

о

О ЗАУЗИМАЊУ ПРИВАТНИХ ДОБАРА ЗА ЈАВНУ (НАРОДНУ) ПОТРЕБУ УЗ НАКНАДУ ЗА ИСТА (ЕКСПРОПРИЈАЦИЈА).

ДИО I.

Општа правила.

Члан 1.

Кад је потреба: држава, област, капетанија, племе, општина, село, као и приватна и друга правна лица, којима је земаљским законима дато право експропријације, имају право свако државно или приватно добро у своју сопственост узети, пошто власнику таквог даду накнаду за вриједност његову (чл. 207 Устава) по чл. 16 Општег Имовинског Закона.

Под приватним добром разумеје се свако добро појединачно било црногорских или странијех држављана, задруга и друштана или црквено, општинско, племенско и областно.

Накнада се даје у новцу или у земљи по одредбама овог закона.

Ова се вриједност одређује слободном вољом странака, у противном случају оцјеном помоћу вјештака.

Члан 2.

Подземни простор једног непокретног добра може бити експроприран независно од његове површине.

Члан 3.

Случајеви у којима се може приватно добро и без воље власника поред накнаде за исто заузети, они су:

1) Кад се заузимање чини ради општег напретка, или да се отклоне штете или зле посљедице, које би за општине или становнике каквог мјеста у погледу здравља или имања произлазиле или произаћи могле, или се чини ради увећавања појединих мјеста.

Под овим се подразумевају: подизање и регулација главних и побочних путева по унутрашњости земље, узиме по варошима и варошницама, грађење водовода, регулација ријека и потока, прокопавање канала, пушење барутина и т. д.

2.) Кад је држави, области, племену или општини потребно неко мјесто искључиво за то подесно, као што је:

Подизање државних здања, школа, црква, гробља, угледних добара, расадника и осталих привредних установа, подизање барутана са нужијем земљиштем око истијех, водоводима, водама, подизање болница, јавних купатила, гвозденијех путева, станица, пристаништа, индустријских зона, постројења за иста здања и т. д. У овај ред не може се уврстити подизање разних здања за надлежства, подизање поштанских здања, царипарница и т. д., осим случаја ако су она за извјесно мјесто везана.

3.) Кад је оно, што се у интересу опште народног предузимање, за какво мјесто везано.

Овдје долази: копање руда, отварање минералних вода с потребним просторима и подизање потребних зграда за рудокопе и за воде и т. д.

4.) Кад је то парочитим законом одређено.

Члан 4.

Заузимање туђег добра чиниће се само, кад је крајња потреба, и то у колико је више могуће тако, да ни за власника добра, ни за оног у чију се корист заузима, не буде одмах осјетно.

Према томе, при заузимању, узиме се у обзир ове околности:

1.) Ако се има нека потреба, да подмири, а нема се своје подесно мјесто за исту, гледаће се најприје, да ли се у општини налази какво мјесто, које се не употребљава под воћњак, баште или усјеве, или се не даје под закуп.

2.) Ако потреба сама по себи не тражи, да се искључиво ово или оно мјесто заузме, гледаће се, да се заузме земљиште од мање вриједности.

3.) Ако би био случај, да би један власник радије своје добро уступио, а други теже, а за потребу је свеједно заузело се ово или друго добро, онда се вазда прије заузима оно добро, кога је власник склоп, да исто уступи.

4.) Није тако претпостављаће се оно добро, које при преносу неће чинити никакве забуне онеме, код кога би право власништва сумњиво било или би више њих учешћа у томе имали.

Члан 5.

Предмет експропријације је само непокретно добро, и она се врши ма на какво или ма на чије добро.

Извјесне пак покретне ствари у случају рата, као што су храна, одјећа, кола, коњи, оружје и т. д. могу се подврћи експропријацији за јавну корист, али се тада поступа по парочитом закону путем реквизиције.

ДИО II.

О предлагању и одобравању да се какво добро заузме.

Члан 6.

Кад област, капетанија, племе, општина, село или приватна а и друга правна лица желе у општем интересу заузети извјесно добро, подносе приједлог надлежном областном управитељу, у ком ће се потанко изложити о сврхи и вриједи грађење, трошку, средствима и вријемну извршења исте.

Уз тај приједлог прилажу општи план грађња и земљишта (или у недостатку истог опис), које се жели заузети, као и имена власника дотичних добара.

За државне грађење подноси се извјештај надлежном министру.

Члан 7.

О овом извјештају треба, да се најприје извјесте преко надлежних управних власти, власници добара, која се намјеравају заузети, да би могли чинити своје изјаве о пристању или непристању, а области је управитељ о овоме дужан извјестити надлежног министра.

Ако се ствар није могла свршити добровољном погодбом, странке се могу жалити надлежном министру у року од 8 дана од дана погодбе.

Жалба се подноси на писмено областном управитељу, да исту са свима актима спроведе надлежном министру на рјешење.

Ако министар нађе да је жалба узјесна наређује, да области управитељ изазове на лице мјеста нарочити одбор састављен од три члана: једног чиновника областне управе (по могућности једног техничара), надлежног племенског капетана и мјесног кмета.

Овом одбору је дужност да пзвиди да ли може на основу наређења овог закона бити мјеста експропријацији. Одбор саставља сва заинтересована лица и затим покушава добровољну погодбу; и ако иста не успије изриче своје рјешење. Странка, која

истим није задовољна, може се жалити надлежном министру у року од 3 дана од дана саопштена рјешења.

Жалбе се предају одбору, који је подноси са закључцима и свима другима актима надлежном областном управитељу, а овај надлежном министру, чије је рјешење извршено, ако се добро заузима за потребе предвиђене у тач. 1. чл. 3. и у чл. 53 до 62. За експропријацију пак за друге сврхе, надлежни министар шаље цио предмет Државном Савету на рјешење, који га узима у претрес, као ствар хитне природе.

ДИО III.

О начину како се заузимање чини и о накнади за заузето добро.

Члан 8.

Путови.

Заузимање добра за јавне путеве врши се по одредбама чл. 6. и 7., а за заузето добро даје се накнада. За шуме и испаше не даје се накнада. Накнаду даје сопственику чије се добро заузима:

1) село, кад се добро заузима за општинску потребу;

2) општина, кад се добро заузима за општинску потребу;

3) племе, кад се добро заузима за племенску потребу;

4) капетанија, кад се добро заузима за потребу капетаније;

5) област, кад се добро заузима за потребу области.

Накнаду за заузимање добара за државне колеке путеве даје држава, а извјесни дио општине свака у своје удугу с обзиром на корист, коју тим добивају. Ове накнаде дају се у земљи или у новцу по заузимању а према чл. 16. Општег Имов. Закона.

О заузимању општинских добара.

Члан 9.

Ако се за државну или опште народну потребу заузима какво општинско добро под лужом или испашом, општини се за то не даје никаква накнада, али за добра која доносе извјестан приход, даје се општини накнада, као и приватном лицу.

О нагодби.

Члан 10.

Кад се нађе за нужно, да се чије имање заузме по члану 3., онај који експроприра ступа у погодбу са власником добра, и ако нађе, да је цијена, коју власник тражи умјерена, закључује погодбу, али кад се какво добро заузима за државну потребу сматра се, да је погодба свршена тек онда, кад Државни Савет исту одобри.

ДИО IV.

О начину како се процјена чини.

Члан 11.

Кад управна власт одобри експропријацију, односне списе спроводи надлежном областном суду.

Ако власник добра буде тражио незложиту цијену или ако не хтједне никакво у погодбу ступити, надлежни областни суд најдаље за три дана по пријему списа позива оног, за кога се експропријација чини и власника добра, или ако би он био под туторством или старатељством, позива тудоре и старатеље, да одреде од своје стране по једно лице као вјештака, који са трећим вјештаком, кога области суд изабере, процјенује добро.

По како који од њих не би хтио одредити лице као вјештака, или га не би на вријеме одредно или се одређени вјештак изузме, одређује га надлежни областни суд.

Овако састављеном одбору предједава вјештак, кога је изабрао надлежни областни суд.

Члан 12.

Не могу бити изабрани за процјенитеље (вјештаке):

1) власници и закупци добара, која се заузимају;

2) повјерници, који имају заставу или каква друга права на речено имање;

3) они којима је учињена процјена;

4) они они, који не могу бити судски процјенитељи; и

5) страни држављани.

Члан 13.

Процјенитељи полажу пред дотичним свештеником у капетанском суду заклетву, да ће право по свом знању и сајести процјену учинити.

Члан 14.

Области суд објављује преко званичног листа и саопштава надлежној власти, који су процјенитељи именовани, дан и мјесто, гдје ће се процјена учинити, а ова извјештава власника добра, који може учинити изузеће процјенитеља. Процјена се чини најмање 15 дана по објави исте.

Члан 15.

Изузећа се могу чинити против процјенитеља, ако је ко од њих противно чл. 12. постављен и то пред скупљеним процјенитељима, прије него они приступе раду.

Процјенитељи рјешавају има ли мјеста изузећу, па ако има, именује се заменик по чл. 11. Против рјешења процјенитеља о изузећу нема мјеста жалби.

Члан 16.

Сваки је процјенитељ дужан, и ако не би заинтересоване странке тражиле изузеће, да јави процјенитељима, ако не може бити процјенитељ по чл. 12 овога закона. Ако не јави, а буде знао законску сметњу за процјенитеља и једна од странака то покаже и докаже, те се с тога процјена мораће поново чинити, плаћа све трошкове ово процјене на ново учињене.

Члан 17.

При раду процјенитељског одбора присуствује: повјереник надлежног министра, кмет дотичне општине, онај за кога се чини експропријација, власник имања или његов законити заменик или они, којих се то добро тиче, ради давања потребног објашњења.

Члан 18.

Одбор разматра сва односна акта. Осим тога саслушава власника или његовог законитог заступника, као и сваког другог кога би се ствар тичала, ако имају што да изјаве и за ово га позивају.

Ако позвани, примивши позив, не дођу, позва се и без њих свршава.

Ако међу власницима има таквих, чије се пребивање не зна, или који изван државе живе, те пијегу могли на вријеме добити објашњење и одредити заступника, поступиће се по прописима чл. 665-669 закључно Оп. Имовинског Закона.

Члан 19.

Власник је дужан извјестити одбор, да ли је дао имање под закуп и за које вријеме; постоје ли какви терети, да нема с киме погодбу односно службености, што ако не учини прима на себе одговорност односно накнаде, коју би имао тражити закупца или онај, који има право службености, за штету која му се учини заузимањем добара.

Одбор изиђа и у свој протокол ставља све оно, што се односи на земљишта и здања, која се имају одузети, тако: да ли се које здање има само дјелимично заузети и у ком стању остаје остатак здања; да ли се

одузимањем од неког земљишта своди остатак на четвртину цјелокупног, и да ли је овај остатак остао усамљен од другог имања власника, и по том без икакве вриједности за власника или стоји у свези са неким имањем истог власника и по томе вриједи ли за њега; да ли је земљиште, које се заузима, ливада, паша или шумом покривено и какве је каквоће (квалитета).

Осим тога одбор своди квадратну мјеру земљишта на мјеру у народу познату (рало, коса и т. д.).

Одбор још и то оцјенује и у протоколу ставља, да ли ће рад увеличати вриједност остатку имања (чл. 23).

Најпослије одбор оцјенује земљишта, која се мисле привремено заузети односно њиховог годишњег прихода.

Затим да ли ће земљишта послуже привремене употребе с оне изгубити у неколико своју вриједност или ће се ова повисити и ставља у протокол своје мишљење, назначивши подробно за какву се употребу земљиште заузима.

Одбор при своме раду увијек саслушава власника, а по потреби и друга лица ради бољег обавијештаја о ствари.

За земљишта, која се одузимањем своди на четвртину, одбор покушава, ако је могуће, да изврши размијену међу сусједима, тако да је један другом у земљишту накнада. Ову размијену ставља у протокол и пристаје на исту потврђују власници својим потписима.

Ако пак власници не би пристали на размијену, или ако је ова немогућа, за то што један или други од власника нема ту другог имања с којим дио, који је у питању, стоји у вези, одбор оцјенује остатак земљишта.

Члан 20.

Дјелови земљишта, који би се према рјешеној процјени морали откупити, а да није потребни за рад, за то што су остали без вриједности за власника, остају као својина онога у чију се корист заузимају.

Члан 21.

У случају заузимања цијелог једног добра власнику истог даје се накнада, која је равна цијени, коју би тада добро по оцјени вјештака имало при слободној купо-продаји без обзира на сврху за коју се заузима.

Као основа за то служи чисти приход, мјесне цијене и остале околности, које се узимају код обичне купо-продаје.

Члан 22.

У случају дјелимичног заузимања добра накнада се састоји у разлици између праве цијене, коју је имало добро прије заузимања и праве цијене, коју има остатак истог по заузимању.

Члан 23.

Кад ушљед подизања једне јавне грађевине добије већу вриједност дио добра, који се није заузео, оваква се корист оцјенује и одузима од накнаде, која је одређена по претходном члану.

Члан 24.

При одређивању накнаде не узима се у обзир особита љубав власника према добру или повећање његове вриједности, већ се процјена чини у смислу чл. 21., 22. и 23. овога закона (аналогно чл. 926. Општ. Пмов. Законика).

Члан 25.

Власницима се даје накнада, ако њихова добра губе извјесна права, или подлеже извјесној обавези ушљед подизања јавних грађевина.

Наређења овога члана не односе се на обавезе, које су особитим законом предвиђене.

Члан 26.

Пошто је објављено, гдје ће се чинити заузимање, не узимају се у обзир подигнута здања или побољшања земљишта, ако се докаже да су иста учињена у намјери да се виша накнада добије.

Члан 27.

Одбор одређује накнаду за заузето имање, али ова накнада не смије ни у ком случају бити већа од суме, коју је власник тражио.

Члан 28.

Одбор при одређивању накнаде рјешава одвојено за странке, које по разним правним основима полажу право на накнаду.

Члан 29.

Одбор рјешава на основу прибављених дата по свом здравом разуму већином гласова. По процјенивању не смије никад приступити, док сви чланови заједно не прегледају предмет, који процјенују.

Члан 30.

Одбор води протокол о свом раду, који је претходно јаван. Рјешавању самом нико други не присуствује осим повјереника владиног и кмета.

Одбор саставља писмено извјешће о прегледу и даје своје мишљење. Ово извјешће потписују сви чланови одбора.

Члан 31.

Одбор издаје своја рјешења власнику и другим интересованим лицима и владином повјеренику.

Члан 32.

Против овог рјешења могу се странке жалити Великој Суду за 14 дана од дана пријема рјешења, али жалба не задржава заузеће процјеног имања.

Жалба се подноси Обласном Суду, који исту са свима актима одмах спроводи Великој Суду.

Жалба може бити писмена или усмена на записнику код обласног суда изјављена.

Члан 33.

Ако је жалба на вријеме подијета Великој Суду, према подијетим доказима рјешава, да ли је жалба умјесна или неумјесна. Ако паће да је жалба умјесна, упуштава рјешење процјениоца и наређује да се неправилност исправи и по том поновно процјена учини. Ако Великој Суду паће, да је жалба неумјесна, одбацује је.

Жалбе, које нијесу на вријеме подијете (чл. 32.) надлежни Обласни Суд одбацује рјешењем, а против тога рјешења има мјеста жалба Великој Суду у року од 14 дана од дана пријема рјешења.

О свом рјешењу, које је извршио, Великој Суд извјештава надлежног министра.

Члан 34.

Кад рјешење процјенивачког одбора постане извршио, надлежни министар наређује оном, ко заузимање чини, да одређену накнаду преда Обласном Суду, који исту предаје коме припада и то пошто се потпуно обавијести, да ли постоје какви заставни или други терети на дотичним добрима.

Члан 35.

Обласни суд при коначној исплати новца за накнаду, узима од дотичног власника призаписницу и с њим чини уговор о куповини и потврђује.

Одређена накнада представља вриједност добра, за то, ако би се породило какав спор о праву својине на заузето добро или би какви терети на овоме лежали, као застава, право издржавања уживања, и т. д. не спречава, да суд на заузето добро изда ујерење властине, а појављена правна питања разрешава према предатој му вриједности за заузето добро.

Члан 36.

Кад се накнада даје у земљи, власнику се даје ујерење о властини на исту.

Терети, који су постојали на заузетом добру прелазе с даном заузећа на новоуступљено добро, о чему суд дотичне општине дужан је одмах извјестити канцеларски суд о учињеној промјени добра са означеном границе истог, а суд канцеларски, ако би какав терет или застава била на заузетом добру, преноси исту на новоуступљено добро и извјештава дотично лице о преносу.

Све трошкове о судској потврди сноси онај, у чију се корист чини експропријација.

Члан 37.

Што год Великој Суду и обласни судови по овом закону раде, сматра се као хитна ствар и рјешава се првенствено и без одлагања.

Члан 38.

Акта, која се односе на одузимање за опште народну потребу по свршеном раду, предају се на чување надлежном министарству.

Члан 39.

Вјештаци добијају накнаду по 4 крупне дневно и подвоз, гдје је тај случај. Ако су чиновници изабрани као вјештаци, добијају дијурне и подвоз по закону о чиновницима грађанског реда.

Оне трошкове плаћа онај, који добро заузима, ако ли би се пак процјена чинила по вољи власника, ову накнаду плаћа она страна која изгуби. Власник, пак, плаћа оне трошкове, ако је коначно одређена накнада мања од оне, која му је била својевољно предложена.

Члан 40.

За процјениоца, који у одређено вријеме не би дошли ради процјенивања, вриједи проиш чл. 118. закона о судском поступку.

Д И О V.

Посебне одредбе.

О случају кад се употреби дјелимично заузето добро.

Члан 41.

Ако по извршењу јавне грађевине један дио добара, који је на ту сврху заузет, остале не употребљени за исту, пређашњи власник има право, да му се натраг поврати уз наплату накнаде колика је њему дата, сем случаја ако је исто побољшано, у ком случају је дужан платити побољшање.

О привременом заузимању добара.

Члан 42.

Подузимачи или извршиоци јавних грађевина могу привремено заузети приватна добра: за вађење крша, нијеска, шљунка земље, плаца, за остављање материјала, подизање магазина, барака, радионица, привремених пролаза за отварање канала ради одстрањивања вода и за друге разне потребе при извршењу речених радова. Накнада за овакво заузимање може се издати на захтјев власника одмах по заузимању, али увијек с правом, да му се изда поново накнада за случајно веће штете од оних, које су већ плаћене.

О заузимању у случају пријекијех потреба.

Члан 43.

У случају пада мостова, насипа, поплава или другижех пријекних потреба надлежна власт има право, да привремено заузме приватна добра, која би била нуђана у том случају. По измирењу потребе прелазни оштећено добро на власника, коме се даје накнада за проузроковану штету. Ако је добро изгубило пређашњи облик оцјена се чини према сличним добрима, а на основу изјаве свједока.

О заузимању с правом на наплату дажбина.

Члан 44.

Кад се на основу нарочитог закона, којим се објављује да је једна радња опште народне користи, обвезују власници сусједних или ближих добара, да учествују у извршењу исте у сразјери веће вриједности, коју доопијају ушљед подизања исте, сваки је власник дужан платити извјестан проценат према већој вриједности, коју је његово добро добило ушљед извршења речене радње.

Она се дажбина плаћа сваке године са државном данцијом, док се уложени капитал не амортизира, а иде у корист онога, који је радњу извршио. Власник оваког земљишта може захтијевати, да се његово имање заузме и плати по чл. 21 овога закона.

О заузимању старина.

Члан 45.

Држава, област или општина има право, да у општем интересу заузме какву старину историјску или народну и то кад онај, који исту посједује, не даје довољно гаранције, да ће ју сачувати.

О плановима вароши.

Члан 46.

Општинске управе могу ушљед игијенских разлога, као и ушљед лакше комуникације уредити регулациони план вароши. У овом плану одређене су линије, којих треба, да се држе они, који буду на пово подизали грађевине.

Члан 47.

Општинска управа подноси регулациони план одбору и тражи одобрење од надлежног министра. По овом одобрењу општинска управа извјештава власника, чије је имање уведено у регулациони план, а затим се врши процјена по овом закону.

Члан 48.

По одобрењу плана, власници земљишта и здања унесених у исти, подижу зграде пове, или старе преправљају према одредбама истог.

Члан 49.

Здања и земљишта укључена у плану остају власништво првих власника, докле не буде од њих потреба, у ком случају се заузимају и исплаћују по чл. 21., 22. и 23. овога закона.

Од објаве регулационог плана до тог доба власницима се неће узети у обзир побољшања здања, као ни она, која се буду односила на земљишта осим оних, која се односе на земљорадњу.

Члан 50.

Ако би се просијенањем или регулационом путова, сокака и ријека и т. д. чија земља на двоје подијелила тако, да један дио на једној страни, а други на другој страни остане, надлежна власт ту земљу процјенује по начину, који је већ изложен, и ако она другим сусједима пред чије плацеве дође, сокак загвара или ипаче на сметњу буде, поменута власт нуди онога пред чијим се плацем ова земља налази, да је он власнику исте по учињеној процјени исплати: не хтједне ли то овај да учини, онда се предаје оном чија је и била, а накнада му се даје само за онај заузети комад.

По ако он не би хтио никако да прими овај одвојени комад земље, за то што за њега нема никакве вриједности, исти се уступа ономе за кога се заузимање чини и овај сопственику даје накнаду у земљи или у новцу, према учињеној процјени.

Овако се поступа, кад би при регулационој улица, коме што од општине земље имало припасти, на би та земља од веће вриједности била.

Члан 51.

Ако би се гдје заузимањем земље и какво здање заузело, или би се регулационом улица каква здања премјестити или срушити имала, слично се подиже на другу земљу власника, гдје овај буде жељено, или му се по процјени новцем исплаћује.

Члан 52.

У случају подизања нових вароши или проширења постојећих власника земљишта унијетог у регулациони план, као и оног што се налази у околини вароши, дужни су иста уредити нарочито у здравственом погледу. У случају да они то не могу учинити, општинске управе могу их у општем интересу заузети уз исплату накнаде по чл. 21., 22. и 23. овога закона.

Сваки власник је дужан уступити своје земљиште, здање и т. д., које би нуђно било за грађење улица и јавних отворених мјеста (пјаса, пазара и т. д.) и других здања, предвиђених у чл. 3. овога закона.

На основу нарочитих правилника могу се одредити дажбине, које су дужни плаћати власници плацева за уређење и одржање улица и канализирање, као и рок, у ком се морају поједини плацеви поцупити здањима.

Заузимање имања за жељезницу.

Члан 53.

Инжњери, који су одређени за послове жељезнице, снимају парцеларне планове у свакој општини од земљишта и здања преко којих ће ићи жељезница и које ће земљиште и здање нуђно бити, да се заузме и то, како стално, тако и привремено.

На овим плановима јасно се означавају чије је земљиште, здање и колико се у површини од истог заузима; на самом земљишту означавају се кољем дио, који треба заузети.

Инжњери и њихови помоћници могу узавити у поједина приватна добра ради мјерења и плаћају случајну оштету власницима истих. О овоме извјештава власнике надлежни обласни управитељ преко надлежне управне власти.

Члан 54.

Овако снимљени планови предају се на одобрење надлежном министру, који изашље на само мјесто нарочити одбор састављен од једног или више инжњера, једног чиновника надлежне обласне управе, надлежног племенског капетана и главног кмета општине кроз коју пролази жељезница.

Члан 55.

Овај одбор на самом мјесту саслушава власника имања или његовог законитог заступника и тачно сазнаје све правне односе и друге околности у којима се добро налази.

По свршеном раду подноси своје предлоге надлежном министру, који, ако паће за умјесно, може наредити, измјену у поднесеним плановима ипаче их одобрава.

Члан 56.

Кад се одобри план траге, онај за чију се рачун чини заузимање, предаје обласном управитељу списак добара са именом њихових власника и накнадом, коју он њима нуди. Обласни управитељ о овоме извјештава власнике, чији је драговољни пристапак обавезан за обе стране сем случаја предвиђеног у чл. 10. овога закона.

Члан 57.

У овом случају обласни управитељ наређује, да онај за кога се заузимање чини

положи новац у обласном суду и по том се поступа по одредбама чл. 34. и 35. ов зак.

Члан 58.

Обласни управитељ уређује списак оних власника, који нијесу пристали на понуду и у року од три дана наређује власницима из једне исте вапетажије, да изаберу од своје стране једног вјештака, поштереник надлежног министра бира другог, а трећег надлежни обласни суд. У осталом поступа се по одредбама дајела IV.

Индустријска зона.

Члан 59.

Земљишта и здања у индустријској зони експроприраће се тек онда, кад то устреба.

У течају 5 година од дана одређивања граница индустријске зоне, цијена експропријације биће она, која буде назначена тог дана на основу овог закона.

Докле се не употреби поменуто земљиште за индустријску сврху, власници истих имаће право узети их под закуп ради обрађивања.

Цијена закупа има се утврдити према куповној цијени и евентуалним трошковима око побољшања истог, а ни у ком случају неће бити већа од 5%, те суме.

У течају поменутих 5 година неће се узети у обзир власницима никаква побољшања, сем оних, која се односе на земљорадњу.

Чл. 60.

Ако би се једном власнику успјед експропријације његова имања, извршене по овоме закону, дација и порез испустили испод 15 вр. годишње, тијем тај власник не губи право, да може бити изабран за народног посланика за годину дана од дана експропријације.

Специјална наређења.

Чл. 61.

Специјална наређења о заузимању добара за жељезницу имају се примјенити за заузимања добара за подизање пристаништа, вароши, индустријских зона, регулацију вароши и т. д.

ДИО VI.

Закључак.

Чл. 62.

Све горе изложено важи за редовно извршење заузимања приватног добра за јавну (народну) потребу.

Но пошто је овим законом прописани поступак доста дуготрајан, нарочито, ако није већ извршен приватнијерски рад, то за случај, ако би се грађење морало предузети прије извршења експропријације, ово неће моћи сметати предузетом грађењу, нити га мјестимце, гдје експропријација не би била предузета или свршена, зауставити или прекинути, већ ће се потребно имање одмах заузети а експропријација истог наплатно извршити.

У овим случајевима власници, овако претходно заузетог имања, неће моћи да се противе томе поступку и њихове случајне жалбе или протести неће имати правног значаја и вриједности.

Овакав поступак вриједи само за експропријацију земљишта.

Чл. 63.

Сматра се као надлежан министар по овом закону онај, у чијем дјелокругу спадају јавне грађевине и саобраћај.

Члан 64.

Овај закон ступа на снагу, кад га Њаз Господар потпише и кад се објављује у службеном листу.

Препоручујемо свима Нашим министрима, да овај закон објављују и о извршењу његовом да се старају, властима пак знаповиједамо, да по њему поступају, а свима и свакоме да му се покорнају.

Цетиње, 5. јула 1906. г.

Никола с. р.

(М. П.) Видно и ставно државни печат, Чувар државног печата, Министар правде Мило Дожић с. р.	Предејеник Министарског Савета, Министар иностраних дјела Л. Мијушковић с. р. Министар војни Бригадир Ј. Вукотић с. р. Министар финансија и грађевина А. Радовић с. р. Министар унутрашњих дјела Лабуд Гојнић с. р. Министар правде и заступник Министра просвјете и црквених послова Мило Дожић с. р.
--	--

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО.

ДВОРСКЕ И ДИПЛОМАТСКЕ ВИЈЕСТИ.

— Њихова Височанства Њаз Мирко и Њаз Петар отпутовали су на Крушевац

— Царско отомански посланик при нашем Двору г. Февзи паша про славно је у прошлу недељу триде сетогодишњицу свога службовања. Наши министри, великодостојници, чиновници, отмени грађани и многи пованици и пријатељи, којих је слављеник за вријеме свога вишегодишњег службовања на Цетињу стекао велик број, ишли су тога дана у стан отоманског посланства на честитање. Послеје подне тога дана г. слављеник приредио је у банти посланства чај са закуском, на који је позвао многе госте. Том приликом благовољели су почастовати својом посјетом г. посланика Њихова Краљ Височанства Њаз Господар и Њаз Нашљедник са свима члановима Њазжевке Породице Њаз Господар напиво је слављенику здравицу, коју су присутни пропратили клацањем.

— Госпођа баронеса Кун од Куенфелда, супруга овдашњег аустроугарског г. посланика, вратила из иностранства

— Војни аташе француски г. капетан од Томасова отпутовао је црско Подгорицу у Колашин и Андријевицу.

— Г. Никола пл. Јуристовски, аустро угарски вице консул, вратио се са допушта

На крају школске године.

Quid- quid agis, prudenter agas et respice finem.*)

Крај је школске године, те и вријеме, да обављено промислимо о томе, куда ћемо се дјетом, која су свршила основну школу. Није довољно рећи: Ко може постараће се да му дјете пројужи школозање; а ко не може, нек му сједи код куће, или пријоне за какав посао!

Не требају једном варгу само они, који су свршили стручну школу или факултете, већ су му потребни, и много потребни, и добри трговци, и добре занатлије и добри привредници. Како се народ испуни масом таквих људи, слабије ће крочити напријед, поставиће тврд темељац својој будућности. Неће лутати, одређиће свој пут, и снажно а поуздано ићи својој мети. Таква је народ као добар организам чонјечји, који све заразаче клиде лако пројужи, све болове поднесе и од њих се ослободи, — а у противном случају народ је болесни организам, који се поди и мањој заризи и слабије болу. Стога и јесте свију нас посао, наша света дужност, да се бринемо о нашој дјети како ће, гдје и шта предузети последње основ образовања.

Ријетко је код нас видјети, да родитељ дође код учитеља и посавјетује се с њиме шта ће с дјететом, које је свршило основ. школу. За то се сваки сматра компетентним. Многи и не воде рачуна о дјетиној будућности, неки упишу дјете у гимназију без обзира на то, да ли је дјете за продужење науке, да ли он може дијете те школовати; неки број — врло ограничени — даде дјете на изучавање заната: најједан код добра привредника, да се за исто спрема, а највише их је који оставе дјецу без посла. Оваква дјеца обично бездиљно живе, и ако морално не пропадну, кад одрасту иду у свијет. Тамо, као у Америци, закопају своју давну снагу у отровнијема рудницима. Продају своју младост богатој Америци, а сиромаше своју домовину. Друго и не знају. То су им родитељи спремили, који их вијесу на дому научили. Отуда младићи и богатијех родитеља одлазе у Америку. Сврота им се зиви сјехети код куће и јели стегину пи једога вијека а не привриједити ни крајцаје Раду нијесу навикнути већ лову и безиследицењу, те остављају своју домовину цијенећи, а и чујући, да у Америци — у свијету — много се лакше живи и брже тече безбројно благо него код нас. Кад тамо: мука и грвава мука, а повратак кући поштена није већ прекрива, што наш младић не може трпјети, те се остави судба на милост и немилост.

Од ових неки и прече лијепо, али већина се превари у рачуну. Већина или пропадне у рудницима, или добије какаву болест; неки се такав и врати на пропадне огњиште, а неки у свијету за свагда оста не, или до "дубоке старости. Браћа се у своју домовину, кад јој не вријеп. Тако исто грајеше и они родитељи, који без

*) Што год радиш, ради паметно и помисли на свршетак.

средстава или неспособну дјецу за школовање гоне, да уче у средњима школама. Прва се муче и довијају свакоме рату за неко вријеме, али дубо то није могуће. Овакви родитељи чују како је неко дијете гдје год на страни добро прошло и школује се, по с 30—40 фор они отпрате своју дјецу путем претходника, али никада сви једнако не успију. Неко нађе поспору, неко послуживањем, али већина исстрада, и ако издржи коју годину школовања, оболу или на крају и прекине школовање, кад патњи не одоли. Неспособна дјеца богатијех родитеља више година него потребује посјеђавају неколика разреда силом поучавања ван школ. часова. И поред свега тога ништа се не успије. Овакви младићи не могу положити матуру, или прије не оставе школу обично из 4 и 5. разреда, и као неспособни за науку остану напред пута, и чешће предаду се развратним животу, који родитељима огорчи попледње дане. Такви родитељи и њина дјеца обично долазе до великијех несрећа, мјесто што би могли доћи до великијех срећа, а то ће бити само онда, кад родитељи посете дјете оное што је дјетету као природно, узевши у обзир њихов физички и душевни живот. Да се дјете упути овом стаом, која му и приличи, за коју су његови способности треба га испитати, свестрано проучити. А то ко може? Учитељ, а родитељ је ту као помоћник до љекара, — мјесто тога што родитељи то на жалост обратном увијају.

Оно пак наших љака што је на занату у Црној Гори није под надзором каква би требало да буде, а они на страни такође доста тешкоћа поднесу без потребе. За дјецу пак, коју родитељи оставе на милост и немилост судбине, не треба ни говорити. Та обично имаду посла са полицијом и затвором.

Дикле, кад сведемо рачун излази јасно као дан да се прло мало види рачуна о томе, шта ће наша дјеца предузети послеје основ. образовања. Не треба истичати да нам је та небрига грдна штета, да се свију нас тине, и да смо ужни сви ергично прегнути, да се наша омладина ваљано упућује.

Да би се наша омладина ваљано упућује, мишљена сам да је потребно шљедиће:

1) да је сваки родитељ дужан посаветовати се са дјетињим учитељем од носно својега дјетета, кад му сврши основ. школу и према сајету учитељевом, ако је добротворан, — а дијете способно, и даље га учити, иначе даги на изучавање заната или привредног рада;

2) да све основ. школе добију и два продужна разреда, који би служили сеоској дјети за привредни а варошанима за ваватлијско поучавање шегрта, који су већ на занату;

3) да веће вароши добију трговачке и занатлијске школе, а мање вароши трговачко-занатлијске школе;

4) да веће вароши имају женске семинарије, гдје ће се дјевојке спремати за ваљене домаћице; а мање вароши радничке школе уз предавање: газдинства, хигијене, педагогике и љекарства, и

5) да се крајем сваке школ. године поднесе Министарству Просвјете извјештај статистички, педагошки и хигијенски о свијема школама, као и извјештај зачеј је које дијете одређено концеп школ. године. (Овакви извјештаји у Италији подносе се доцније влади и народној скупштини на преглед.)

О уређењу поменутијех школа нећемо овдје говорити, а односно винога издржавања напомињемо само толико да не би се тешко извело. Неке школе би издржавала држава: као семинаре, дајући извјештајем чиновницима и наставницима хонораре; а остале би могле издржавати дотичне општине са хонораријем часквима, што их не би много стало, и т. д.

Прегнимо и наш ће рад бити напредан. Сјетимо се наше дивне омладине шта с њоме бива! Сјетимо се гдје смо и клико нам треба! Сјетимо се да на младијема сви јет остаје! Што год урадимо нека буде паметно, да нас свршетак не застида.

Ђ Шпадијер

Домаће вијести

(Голф Клуб на Цетињу) Под високом заштитом Њеног Краљ. Височанства Престолонашљеднице Њагиње Милице, у четвртак у 4^{1/2} час. послеје подне било је званично отварање Голф Клуба. Њихова Краљ. Височанства Њаз Господар, Њагиња, Њаз Нашљедник, Престолонашљедница, Њагиња Наталија, Њагињице Ксенија и Вјера и сви чланови Голф Клуба били су сакупљени; а у 5 час Њ. Кр. Височанство Њагиња Престолонашљедница прва је отпочела прву игру. Послеје прве игре п. службени су присутни чајем на сјоме земљишту, гдје се налази Голф Клуб, и тако се та занимљива енглеска игра продужала до 8 часи. Ирак у свирку војне музике, која је за вријеме чаја и игре свирала веселе комаде. Тек у 7^{1/2} час. Узвишана Њазжевка Породица и сва присутна господа и даме разишли су се, задржавши у најпријатнијој успомени почетак ове занимљиве спортије игре.

(Исправка.) У 26. броју „Гласа Црногорца“ публикован је Закон о уређењу Државног Савета. При редиговању члана I. случајно је изостао један пасус у другом реду овог, између ријечи „савјетници“ и „који“, а који гласи: „(члан 119. и члан 222. тачка III. Устава)“, послеје којег долазе: „који улазе у ред осталих“ и т. д.

(Испит у женској радничкој школи Њ. Кр. В. Њагиње Јоланде.) Прошле сриједи 28. јуна т. г. одржани су испити у оид. женској радничкој школи Њ. Кр. Височанства Њагиње Јоланде.

Школа је отпочела рад мјесеца октобра. Највише старење и врховну управу над њоме имала је Њ. Височанство Њагињица Ксенија

Школом је управљала госпођа Зорка Ковачевић а стручну наставу вршила је госпођа Видна Мемедовић

Редовна предавања походили је 20 ученица, од којих 14 било је из саме вароши, а 6 из околине. Све су ученице за све вријеме школске године добијале одијело и ручак, а ових шест из околине поред тога стан и потпуну храну.

Испит и изложбу радова удостојили су Својом високом посјетом Њ. Кр. Височ. Њагиња Милица, Њ. Њ. В. В. Њаз Мирко, Њагиња Наталија, Њагињица Ксенија, и Њагињица Вјера.

Изложба је била посјеђена од великог броја угледних госпођа и господа с Цетиња.

Благодарјећи високом старању, и истрајној заузимљивости Њ. В. Њагињице Ксеније, врховне управитељице ове школе, такође неуморној ревности и савјесности гђе Ковачевић, азијем великом труду и сиреми гђе Мемедовић, рад је у школи био интензиван, ред примјерав, што су најбоље показали испити и изложба радова.

По свршенијем испитима Њ. К. Вис. Кр. Милица и Њихова Височанства изјавили су Своје највише задовољство на показаном успјеху, честитајући овакав напредак.

Свака ученица добила је као дар од Њеног Височанства Краљице Јелене по 20 круна.

Њ. Кр. В. Њагиња Милица одликовала је двије ученице Својом високом пажњом обдаривши их са по 20 круна, што су однијеле куљене радове у Свијетли Двор.

Њ. Височанство Њагиња Наталија указала је ученицама такође Своју наклоност све их почастивши разним слаткишима. Неке угледне госпође ученице су почастиле.

По изложби радова види се да су рађени сви домаћи женски радови, поред тога ткали су се вилими, секаде, свијени пасови (грамболие) за црногорско одијело. Рађени су разноврсни везови алатом и свилом на везу и на другим тканинама, од којих је велики дио у току школ. године распродат у иностранству. Вез овшница за женске црногорске кошуље изванредно је чисто и умјетнички рађен како свилом тако и алатом.

Странице који су походили ову школу преко године с великим су интересовањем разматрали радоне у кој, кушујући разних радова, па и из иностранства поручивали.

Сви су изложени радови распродати; приходи од распродатих радова, и ако је Управа врло ниске цијене стављала, ипак износе преко 1500 круна.

Оваквом се успјеху само можемо радовати и најердајније честитати.

(Судске ферије) Од Петров-дана у нашим вишим судовима настало су ферије, и већина господа судија отпочела је да узима одмор. У Великом Суду и обласном суду на Цетињу врше дежурства одређене судије.

(Из Цетињске Гимназије) На Петров дан завршена је школска година и у свјетској гимназији. Ученицима су радата свједочанства. Тога дана отворена је и изложба ученичких радних радова. Изложбу је отворио Његово Височанство Њаз Петар, који је изводио најпохваљније да се изрази о појединим ученичким радовима. Ученици су доста показали у томе лијеп успјех. Међу радовима има и таквих који још сад показују велику даровитост њихових твораца. Изложбу су посетили многи отмени грађани, радујући се успјеху наших гимназиста и њихових наставника.

(Оперско вече.) Константин Теренбевић Серебрјаков, солиста царске опере у Петрограду; Никола Матајејевић Сафранов, такође солиста царске опере и г-ђица Лидија Константиновна Серебрјакова приређују вечерас у Зетском Дому оперско вече с одабраним програмом. Почетак је у 8^{1/2} час. свршетак у 10 часова. Надати се да ће цетињско грађанство у што већем броју посетити оперско вече, које приређују горе поменута браћа Руси, да би могло уживати у правој руској музици.

(Путицима на знање) На морек ј број паробродској прузи од Трета до Котона, на којој је службу врши пароброд „Graf Wittbrand“, вршиће од сада до даље измијене службу пароброд „Almira“, који у Котор служи петком у 12 час. ноћу, а полази за Трет суботом у 1^{1/2} час. на јутра. Ово се јавља путицима ради њиховог управљања.

(Народна Штедионица). Народна Штедионица на Цетињу позива оне који су у своје вријеме уписали удјеле да изводе најдаље до 15/VII. о. г. положити на њеној благајни или истој послати потребу своту за упис и уплату. На име уписа плаћа се по к. 1 — од сваког удјела Уплата се рачуна од 1. јануара, 1906 по 50 хелера недељно. Ко до 1. септембра о. г. не исплати свој удјел биће дужан да плаћа затезну камату.

Народна Штедионица пружа најповољније услове својим члановима — акционарима, пошто су акционари у свако доба могући своје уплате добити натраг заједно са добићу ако откажу учине у смислу чл. 52. и 60. њених правила.

Уповорују се г. г. акционаре да штедионица издаје зајмове првенствено својим члановима и то под врло повољним условима. Штедионица издаје зајмове и на лично јемство т. ј. уз мјеницу потписану од зајмотражиоца и два сигурна јемца.

Камату на зајмове рачуна штедионица 7% а провизију и остале трошкове 3% годишње, дакле укупно 10% годишње. То су најповољнији услови које акционари у Црној Гори могу добити.

Акционарима који свој новац улажу на штедњу и приклад плаћа штедионица 6 1/2% интереса а нечлановима 6%.

Народна штедионица на Цетињу врши исплате и исплате за туђ рачун, рачунајући за то врло мале трошкове; купује чекове по најповољнијој цијени.

Телеграми Бечког Кор. Бироа

БЕЧ, 3. јула. — Графиница Марија Голуховска, мајка грофа Голуховског, умрла је на своме добру у Галицији.

БИОГРАД, 3. јула. — Скупштина је изабрала за предсједника Аду Станојевића, а за потпредсједника проту Милана Ђурића и Ђоку Брачичића.

ЊУ-ЈОРК, 3. јула. — Републике Хондурас и Гватемала објавиле су једна другој рат.

ПЕТРОГРАД, 3. јула. — Лице, старо отприликом 21 годину, убило је из револвера у парку Ђенерала Рослова, мислећи, да је то Ђенерал Трепов, на кога је много личио.

ПЕТРОГРАД, 4. јула. — Јуче је било у предграђима крвавих сукоба између војске и револуционара радника, који су позвали дато обећање при отварању Думе, да неће чинити насиља, изјавивши, да ће од сада отпочети вршити нив агентата.

БАКУ, 4. јула. — Анархисте су упутиле на раднике писмене поштите, позивајући их, да се као средстава у борби лађају само бомба и пушака. У вароши је завладао страх.

СОФИЈА, 6. јула. — Поводом тога, што се чуло, да ће Несфитос ипак доћи у Варну, тамошњи се народ побунио и у цркви грчкој оборво је владичански сто.

ПЕТРОГРАД, 6. јула. — По „Вјестнику“ неоснована је вијест, да је командант двора Трепов смијењен са дужности. Адмирал Скридлов назначен је за команданта црноморске флоте.

ПЕТРОГРАД, 6. јула. — „Вјестник“ јавља, да је у Тифлису бачена бомба кроз прозор у школу гдје се васпитавају дјеца племића. Тешко је рањен шеф полиције пуковник Максимум. Убијен је један од зликоваца, а други је ухваћен.

БИОГРАД, 7. јула. — „Трговински Гласник“ објављује писмо њемачког посланика књаза Ратибора, који опроругава у истом листу саопштеном вијест, да је цар Виљем при посјети у Бечу рекао како је Србија сметна аустројској политици на Балкану.

БЕРЛИН, 7. јула. — Насупрот вијестима листа „Росија“, да су Њемачка и Аустро-Угарска водила преговоре, да се умијешају у унутрашње послове Русије по захтјеву руске владе, на мјеродавном мјесту знају, да је то из основа измишљено и да руска влада није тражила такву интервенцију.

БЕЧ, 8. јула. — „Фремдевлат“ изјављује да су вијести руског листа „Росија“ о мијешању Аустро-Угарске у унутрашње послове Русије потпуно измишљене.

ПЕТРОГРАД, 8. јула. — У јучерашњој сједници Думе изнесен је извјештај о аграрном питању. Усвојени су приједлози Петрункевића, који су били умјеренији од оних, које је изнио одбор Лист „Росија“ изјављује, да руска влада није имала никаква учешћа у објављивању његовог чланка о мијешању Њемачке и Аустројске у унутрашње послове Русије. Цијеле ноћи долазиле су овамо трупе с артиљеријом из Царског Села. Команданти су се савјетовали, на који начин да распореде трупе ако буде нереди. Ковфасковани су сви листови, који су јавили, да ће данас Дума бити растјерана. Дума је пристала да из манифеста, који ће упутити на народ, изостави све оштре изразе, и због тога се неће предузимати оштре мјере.

Позив

на конституирајућу Скупштину Црногорске Банке на Цетињу, која ће се одржати 20. јула ове године у Зетском Дому. Скупштина ће отпочети свој рад у 8 сати прије подне.

Дневни ред:

- 1) избор предеједника Главне Скупштине;
- 2) читање правила банчких;
- 3) полагање рачуна привременог Одбора;
- 4) избор Управног Одбора;
- 5) избор Надзорног Одбора;
- 6) евентуалности.

Моле се г. г. акционари да би у што вишем броју дошли на скупштину.

Цетиње, 30. јула 1906.

2-3 Привремени Одбор.

Стечај.

Књ. Министарству Финансија и Грађевина потребан је један виши контрактурални чиновник.

Кандидат треба да има финансијску спрему, да је показао нарочито практичну способност у царинској и пореској служби и да зна добро српски језик.

Ко жели заузети ово мјесто нека најдаље до 1. Августа т. г. по с. к., поднесе овом Министарству своју понуду са условима, које поставља. увјерења о својој теоријској и практичној спреми и нека означи најкраће вријеме у ком би могао дужност примити.

Ако примљени кандидат буде чиновник активни или у пензији које стране државе, Министарство ће тражити дозволу од дотичне Владе.

Цетиње, 8. Јуна 1906. г.

У Број 1202—1—627.

Из канцеларије

Књ. Министарства Финансија и Грађевина.

Стечај

К. Ц. Државној Гимназији на Цетињу у школској години 1906—7 потребна су четири наставника и то:

Један специјалист за класичну филологију уз српски језик и књижевност;

Један наставник за природне науке уз математику и физику;

Један катихета за вјеронауку;

Један наставник за пјевање и музику, који познаје добро и црквено осмогласно појање.

Првијенство ће имати они, који су положили професорски испит и с добрим успјехом радили у којој гимназији.

Ко жели заузети једно од поменутијех мјеста, нека се са својим погодбама и потребнијем документима обрати потписаном најдаље до 15. августа ове године.

Бр. 1336.

Цетиње, 1. јула 1906.

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЈЕТЕ

и ЦРКВЕНИЈЕХ ПОСЛОВА

(Зван.) 2—6

Објава.

На основу ријешења Књ. Министарског Савјета, од 4 овога мјесеца, све државне стипендије даваће се од сада по конкурс.

За 1906./7. школску годину даваће се првенствено стипендије за факултете:

филозофски, технички, теолошки, правнички, лекарски и ветеринарски; за више и ниже агрономске, шумарске и трговачке школе; и за учитељске школе.

Компетенти уз примјерно владање морају имати одличан или најмиле врло добар општи успјех.

Првијенство имају они редовни студенти, који су већ на каквом факултету, или другој којој вишој стручној школи, која је у рангу факултета; а пра једнаким условима — сиромашнији и старији по школској класи.

Компетенти имају такође — с осталим документима — приложити молби лекарско увјерење о своме здрављу и имовном стању, и то најдаље до првог септембра ове године.

За досадашње пак стипендије (књи) важи објава потписаног Министарства од 1. марта ове године број 368.

Број 1541.

Цетиње, 7. јулија 1906. год.

Министарство Просвјете

и Црквенијех Послова.

(Зван.) 1—7.

Службени огласи

О Г Л А С.

Јавна продаја непокретности Пера М. Мароша с Његуша, извршиће се 8. јула и 8. новембра, ове год.

Види оглас у 19 броју „Гласа Црногорца“ ове год.

Број 322—1906—420 ек 1905.

Његуши, 30. јуна, 1906. год.

Р. 41, Бр. 318, 1,1 Кап. Ђуро Врбаца

Приватни огласи

П О З И В

за ванредну главну скупштину

„Прве Никшићске Штедионице“

Пошто се ванредна главна скупштина — заказана за 15. јуна, — није могла одржати ради недовољног броја акционара позивам г. г. акционаре у

ванредну главну скупштину која ће се одржати дана 16. јула 1906. у 8 сати прије подне у просторијама кафана г. г. Браће Вујица у Никшићу.

Дневни ред:

1. Предлог Управног Одбора о промјени правила и уједно о повећању друштвеног капитала.

2. Предлог Управног одбора о промјени штедионичког дома.

На основу чл. 18. штед. правила скупштине ова рјешава без обзира на број присутних акционара. Никшић, 29. јуна 1906.

Предеједник

Капетан Мато Катарић.

Р. 27, бр. 304, 1,1.

Објава

Мслим све моје дужнице, који ми даво дугују а и поред мојих опомена не ће да ми плато, да у најкраћем року подмире своје рачуне.

У противном случају бићу приморан предати их суду.

Никшић

Р. 37, Бр. 298, 2,3 Јово Јовановић.

Натјечај.

Народној Штедионици на Цетињу потребан је

Књиговођа.

Компетенти треба да су вични двојном књиговодству, закључку књига и свим банкарским пословима. Осим тога кореспонденцији на српском и једном од страних језика.

Првенство имају они који су већ били у каквом новчаном заводу.

Понуде са документима као и услове треба послати најдаље до 15. Августа о. г.

Народна штедионица.

Р. 57, број 326, 1,4

Извјештавам

сроднике, пријатеље и познанике да ћу својој супруги

† МИЛОСАВИ

давати 40 то дневни помен у капели на новом гробљу у сриједу 12. ов. мј. у 8 часова пред подне.

Цетиње, 8. јула 1906

Р. 36, Бр. 327, 1,1 Стево Татар.

Јавна благодарност

Приликом преране смрти нашег њиш неврежљеног сина, брата и синовца

† ДУШАНА ПЕКИЋА

племеничког капетана и народног посланика, који се 18. овог месеца пресели у вјечност у најљепшем цијету своје младости у 36. години — не можемо пропустити да овим путем не изјавимо нашу доживотну благодарност браћи племеницима Дробњацима, Ускоцима и Језерцима, који на глас наше несреће похиташе доћи, ожалише и до вјечне куће покојника испратише.

Хвала грађанству и мјесним учитељима који са својим ученицима и ученицама спровод увеличаше.

Хвала учитељима Геловићу и Павловићу који се са покојником дирљивим говорима опросташе.

Вјечита хвала свима онима, који нам било лично, писмено и телеграфично изјавише своја саучешћа у нашој преголемој жалости и тијем ублажише нашу рањену срца.

Шавник, 24. јуна 1906. г.

Ожаловљени:

Отац: Стеван; браћа: Димитрије, Ђорђе и Илија; сестрице: Петар и Митар; сестре: Љубица, Марија, Стана и остала родбина. Р. 136, Бр. 316, 1,1